

TIL FØROYA KVINNUR!

Harri blaðstjóri!

I seinasta viku bóðu tygum meg skriva um fólkatingsvalið í blað tygara; eg gav tygum einki jättandi svar; eg havi ikki hug til slíkt, og eisini er tað mær ímóti at blanda meg í politikk. Men eg var á fundinum leygar-kvöldið, og har hoyrdi eg A. Samuelsen, og tað ger, at eg má siga mína meining.

Samuelsen segði, at hann vildi arbeiða fyrri øllum teimum sökum, sum lögtingið legði fram uttan fyrri háskúlasakini, henni vildi hann mótarbeiða. Vit vita eisini, at hann hevur gjørt tað bæði ná og fyrr. Hetta mótarbeid hevur rakt okkum dykt, ja so dykt, at eg ynski hvørki A. Samuelsen ella nokrum at fða slíkt at smækka.

Men tað skal vera sagt her, at ein hópur av sambandsfólkum í Føroyum eru ósámd við A. Samuelsen um hendanspurning. Tað hava ikki bert verið børn av sjálfstýrisfólkum, sum hava verið næmingar her; men tað eru eisini nógv góð sambandsfólk, sum hava sent børn síni her á skúlan, og vit vita, at tey eru okkara persónligu vinir, og eg livi í tí trúgv, at hesin vinskapur man fara at

halda, so longi sum lívið verður okkum lagað. Eg ivist í, at tey vildu givið A. Samuelsen sína stemmu, um tey høvdu hoyrt hann á hesum fundi.

Starv okkara hevur verið her á skúlanum, og eg havi verið húsmóðir nú í 30 ár at kalla, og eg havi undirvist í 25 ár í hondgærningi, so eg kenni nógvur kvinnur víða um í oyggjunum.

Eg og øll vit her á skúlanum royndu at geva næmingum okkara alt tað besta, sum vit dttu; at viðurskiptini vóru fátæklig og trønglig, kundu vit ikki gera við. Men ikki var spurt á Føroya Fólkaháskúla um sjálfstýri ella samband; allir næmingar vóru okkum líka kærir.

Nú sita margar av skúlagentum okkara sum mammur, ja summar sum ommur, ymsastaðni í byggunum, og nakrar av teimum hava longu sent snar til komnu datur aftur á skúla okkara. Eg veit, at tær eru góðar við skúlan, og at tær unna honum alt gott; eg vil tí biðja tær um saman við mær á valdeginum at stemma upp á S. P. úr Konoy, tí hansara politikkur er reinlinjaður og gongur saman við okkara arbeiði. Tit vilja ikki lova tí manni aftur í ríkisdagin, sum av øllum alvi arbeiðir í móti skúlanum og roynir at taka styrkin frá honum. — Minnist tí til, allar Føroya kvinnur, á valdaginum 29. mai at stemma upp á S. P. úr Konoy.

Við hávirðing.

SANNA AV SKARDI,
húsmóðir á Føroya Fólkaháskúla

Sambandspartiet truer!

Hr. Nielsen fremsætter Trudslær mod det danske Vælgerflertal. Hvad er Meningen? Bliver Sambandsflokket „loysingarmenn“?

Hr. Nielsen tager Afstand fra Samuelsens Deltagelse i Madsen-Mygdals reaktionære Nedskærings- og antisociale Politik.

Fra Vælgermødet i Thorshavn.

Lørdag Aften var der indkaldt til politisk Møde i Teatersalen i Thorshavn. Kl. 8 var Salen fyldt. Et Kvarter senere var Salen pakfyldt. Mange maatte gaa, fordi de ikke kunde trænge sig ind.

Vi skal i det efterfølgende omtale en Del af Mødets interessanteste Episoder, men maa af Pladshensyn undlade at bringe noget egentlig Referat.

Folketingsmand Samuelsen indledede med nogle korte Bemærkninger om Aarsagen til, at Folketingsvalget, var udskrevet, hvorefter Taleren gik over til Omtale af de specielt færøske Sager, Rigsdagen havde beskæftiget sig med i Perioden 26—29. Vejsagen, Fiskerilaaneloven og Havnesagen i Thorshavn. Uagtet Hr. Samuelsen søgte at bringe Vælgerne den Opmærksomhed, at han havde udøvet en betydelig Indsats for, at faa Fiskerilaaneloven gennemført efter Lagtingets Ønske og enstemmige Vedtagelse, maatte Folketingsmanden dog erkende, at Madsen-Mygdal her var mindre villig til at følge Hr. Samuelsen, navnlig hvad angik Amortisationslængde for Isværkerne og Tørringsanstalterne, end Tilfeldet var, naar Hr. Samuelsen skulde yde støtte til Madsen-

Mygdals reaktionære, antisociale Politik i Danmark. Overfor denne har Hr. Samuelsen jo aldrig været forbeholden, men altid været tilrede med sin Støtte og Stemme.

Under Omtalen af Laaneloven fik Hr. Samuelsen Lejlighed til at fremføre, at han ikke havde ydet nogen Indsats for, at Fiskere, der havde søgt om Laan til Nybygninger af Partøjer paa 40 Tons fik en saadan Hjælp. Hvorvidt disse Fiskere paa Valgdagen vil belønne Hr. Samuelsen med deres Stemme for hans passive Stilling til denne Sag vil Fremtiden vise. Vi tror det ikke. Tværtimod.

Ogsaa den færøske Ungdoms Kundskaabstillelse synes ikke i Hr. Samuelsen at have nogen varm Ven. Hans Udtalelser om den eneste Folkehøjskole, der findes her paa Øerne og hans Stilling til Samfundets Støtte til denne Skole, vidnede ikke derom.

Hr. Samuelsen sluttede sin Tale med en en Opfordring til Vælgerne om at genvælge ham. Lærer S. P. úr Konoy, der er Socialdemokratiet og Selvstyrepartiets Fælleskandidat, holdt derefter sin Programtale, hvis Hovedindhold vi gengiver paa Bladets Forside og derfor ikke skal gentage her.

Hr. Konoy's Tale var godt tilrettelagt og blev fra Formens Side vel holdt. Den paahørtes da ogsaa af den store Forsamling med stor Opmærksomhed og hilstes saavel under som ved dens Slutning med stærkt Bifald. Om sin Stilling til dansk Politik erklærede Taleren, at han ikke vilde lade sig indrulle i noget dansk Parti. Han vilde være Færøernes Sendemand i det danske Folketing og hvad færøske Sager angik, vilde han arbejde for de af Færøernes Lagting trufne Beslutninger.

I Spørgsmaalene vedrørende dansk Politik vilde han, der alletider havde været demokratisk, frisindet og socialt indstillet, slutte sig til og støtte den nuværende Regerings Politik.

Taleren beklagede, at Samuelsen, i Forholdet til dansk Politik, havde fulgt en Linie, der var vendt mod det arbejdende Folk og som kun varetog snævre Overklasserens Interesser, uagtet det færøske Folk for de fleste Flertals Vedkommende baade økonomisk og socialt maatte føle sig tilknyttet de Idealer, hvorfor Socialdemokratiet overalt — ogsaa i Danmark — kæmpede. Taleren ironiserede over Hr. Samuelsen's Militærpolitik, der maatte forekomme Færinger noget mær-

kelig, da sidstnævnte ikke havde Værnepligt og ingen direkte Tilknytning til Hr. Brorsens Forslag om Rigets Forsvar.

Taleren sluttede med at pointere, at han ikke var Løsrivelsesstilhænger men ønskede et godt Forhold og Samarbejde mellem Færøerne og Danmark paa det Grundlag, at Færøerne indrømmedes et Hjemmestyre efter Principper, der var i Tilknytning til, hvad f. Eks. England havde indrømmet Nationer, der havde Rigstællelskab med dette Land.

Redaktør Poul Nielsen var næste Taler. Hr. Nielsen er til daglig en rar og elskværdig Mand. Men i Lørdags var Valgsituationen gaaet Redaktøren i den Grad paa Nærverne, at han efterhaanden hidsede sig selv op i en Ekstase, saa Tilhørerne flere Gange alvorlig betrygtede, at den brave Mand vilde gaa amok.

Hr. Nielsen indledede med at fortælle et fantasirigt Eventyr om, at Stauning havde skikket Herrehud til Færøerne, at nu skulde Sambandspartiets Repræsentant fældes og som Hjælp i dette Arbejde lod Hr. Stauning en Guldstrøm flyde over det færøske Vælgerfolk. Hr. Nielsen fablede om 50,000 Kr. og lignende Fantasiummer. Med Næveslag i Pulten erklærede Redaktøren, at danske Socialister skulde ikke sidde i Rømersgade og ved en Bøf og en Kaffe-punch (!) bestemme hvem Færøernes Vælgere skulde kaare som deres Repræsentant og man behøvede ikke at sende danske Hjælpere til Færøerne i saa Henseende. Det skulde Færingerne nok selv klare.

Efter denne kraftige Udladning drak den vrede Mand et Glas Vand, hvilket havde en saa beroligende Indflydelse, at det lykkedes Redaktøren at fremsætte nogle saglige Betragtninger over færøsk Politik. Herunder fremførte Hr. Nielsen den interessante Udtalelse, at Samuelsen's Deltagelse i og Tilslutning til Madsen-Mygdals reaktionære og antisociale Politik

maatte staa for Hr. Samuelsens egen Regning. Det havde Sambandspartiet intet Medansvar for!

Da Hr. Nielsen var naaet saa langt, eksploderede »Nitroglycerinen« atter for Redaktøren. I de voldsomste Vendinger angreb Taleren Ministeriet Staunings Politik i Perioden 1924—26. Taleren erklærede, at et mere uforstaaende Ministerium overfor færøske Sager havde Danmark ikke haft.

Taleren sluttede med en Trudsel om, at hvis det danske Socialdemokrati og det radikale Parti havde haft Fortræde af Sambandspartiet, skulde sidstnævnte Parti vide at tage Konsekvenserne heraf. I saa Fald agtede Sambandspartiet at orientere sig paa anden Vis!

Denne tilslørede Trudsel vakte i Forsamlingen megen Opmærksomhed. Adskillige Tilhørere spurgte forbauset hinanden: Hvad sigtes der til? Vil Sam-

bandsflokket være Løsrivelses-mænd?

Landstingsmand Patursson indledede med en Anbefaling af S. P. úr Konoy's Valg og fremsatte derefter nogle Udtalelser vedrørende Færingerne's statsretlige Stilling med Hensyn til Fiskeriet ved Island, saafremt sidstnævnte Nation i kommende Tid skulde opsigte Fællesoverenskomsten med Danmark.

Redaktør Anton Nielsen, Frederikshavn: Jeg kan berolige den opviede Hr. Nielsen med, at mit Ophold paa Færøerne for nærværende er af rent forretningsmæssig Karakter, som intet har med Offentligheden at gøre. Hvem færøske Vælgere agter at sende som Repræsentant til det danske Folketing, den 29. Maj, det afgøres af færøske Vælgere. Deri skal jeg ikke blande mig. Men jeg skal ærlig erkende, at som dansk Vælger har jeg og med mig Flertallet af Danmarks Folketingsvælgere med Undren og Harm været Vidne til, at Færøernes Repræsentant, Hr. Samuelsen, i den løbende Valgperiode er gaaet ind for, og har været Meddeltager i den reaktionære og ondeste Politik, der er ført mod Danmarks Underklasse siden Estrupiatets Dage. Vi forstaaer ikke, at en Mand, der er valgt paa et godt Samhørigheds Forhold til det dansk Folk, kan være Meddeltager i en saa snæversynet og ondsindet Klassepolitik, som den, det Madsen-Mygdalske Regimente paa en faatallig, kapitalistisk Klikes Vegne har ført mod Danmarks arbejdende Folk, en Politik der da ogsaa fik sin kraftige Dom ved Valget den 24. April. Taleren redegjorde derefter, saa godt det var muligt i den begrænsede Tale-tid, som Dirigenten indrømmede ham, for denne Politik's Virkninger og Hr. Samuelsen's Meddeltagelse i denne Politik.

Taleren sluttede: Hvem Færingerne vælger den 29. Maj, af-gør de selv. Men sker det, at at Hr. Samuelsen ikke bliver genvalgt, vil Danmarks Underklasse raabe et ærligt og velment Hurra herfor, thi det vilde være en retfærdig Dom over en reaktionær og ond Politik og over Repræsentanten herfor. Anton Nielsens Tale hilstes flere Gange med stærkt Bifald fra Forsamlingens Side.

Hr. Samuelsen var da ogsaa i sit Gensvar betydelig mat hvad angik hans Stilling til dansk Politik, den han selv taler det mindst mulige om paa Færøerne. Det generede derfor Folketingsmanden, at der paa Mødet var tilstede en Mand som evnede at belyse ogsaa denne Side af Sagen.

Forhandlingerne fortsattes endnu nogen Tid mellem Indlederne, samt d'Hrr. Nielsen, Nielsen og Patursson. Henad Midnat sluttede Mødet. Nogen Succes for Sambandspolitikken og dens Repræsentant, Hr. Samuelsen, blev denne Holmgang i Thors-havn absolut ikke.

